

Prima pagină>Introducerea unei acțiuni în justiție>Unde și cum>Cum puteți sesiza o instanță de judecată
Cum puteți sesiza o instanță de judecată

Ungaria

1 Este necesar să mă adresez unei instanțe judecătorești sau există o altă alternativă?

Cererile pentru plățile restante pot fi executate, de asemenea, printr-o somație de plată, în timp ce anumite cereri prevăzute de lege pot fi executate numai printr-o somație de plată. Astfel de proceduri judiciare în afara instanței sunt gestionate de către notari publici. A se vedea tema [Proceduri de somație de plată](#).

În Ungaria, sunt disponibile proceduri de soluționare alternativă a litigiilor. A se vedea tema [Căi alternative de soluționare a litigiilor](#).

2 Există termene pentru introducerea unei acțiuni în justiție?

Faptul că există sau nu un termen pentru introducerea acțiunii în instanță și forma termenului variază de la caz la caz. De exemplu, în cazul revendicărilor patrimoniale nu există niciun termen pentru introducerea unei acțiuni și nu se aplică niciun termen de prescripție. În schimb, nu există niciun termen pentru introducerea unei acțiuni pentru prejudiciile necontractuale, dar o astfel de acțiune face obiectul termenului general de prescripție (5 ani), pe care instanța îl ia în considerare în cadrul procedurii dacă este invocat de către cealaltă parte. Pentru alte cereri, termenele pentru introducerea unei acțiuni în instanță sunt stabilite prin lege.

Prin urmare, se recomandă să se clarifice problema termenelor cu un avocat, un consilier juridic sau la Biroul de informare a cetățenilor.

3 Trebuie să mă adresez unei instanțe din acest stat membru?

Chestiunea competenței, în vederea determinării statului membru ale cărui instanțe sunt competente în diferitele tipuri de litigii cu elemente de extraneitate, este specificată de legislația Uniunii Europene, de convențiile internaționale din domeniu și de normele dreptului internațional privat ungar.

Legislația UE în domeniu, care este în general aplicabilă în litigiile în materie comercială și civilă, include [Regulamentul \(UE\) nr. 1215/2012](#) și [noua Convenție de la Lugano](#) (publicată prin Decizia nr. 2009/430/CE), [Regulamentul \(CE\) nr. 2201/2003](#) în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești și [Regulamentul \(CE\) nr. 4/2009](#) în materie de obligații de întreținere.

În cazul în care nu se aplică nici legislația UE, nici convențiile bilaterale sau multilaterale la care Ungaria este parte, competența este determinată pe baza dispozițiilor [Legii XXVIII din 2017 privind dreptul internațional privat](#).

4 Dacă da, cărei instanțe din acest stat membru ar trebui să mă adresez, având în vedere domiciliul meu, al celeilalte părți sau alte aspecte ale cauzei mele?

A se vedea tema [Competența instanțelor – Ungaria](#).

5 Cărei instanțe ar trebui să mă adresez în acest stat membru, având în vedere natura cazului meu și suma în joc?

A se vedea tema [Competența instanțelor – Ungaria](#).

6 Pot să introduc o acțiune în justiție în mod individual sau trebuie să recurg la un intermediar, de exemplu un avocat?

Acțiuni în instanță pot fi introduse personal sau prin reprezentare, de orice persoană care

- a) are capacitate deplină în conformitate cu normele de drept civil,
- b) este un adult cu incapacitate parțială, dar a cărui capacitate în conformitate cu normele de drept civil nu este limitată în ceea ce privește obiectul și actele procedurale ale cauzei sau
- c) are autoritatea, în conformitate cu normele de drept civil, să dea instrucțiuni valabile cu privire la obiectul cauzei.

Un reprezentant legal va acționa în numele părții dintr-o cauză dacă

- a) partea nu are capacitatea de a acționa în cauză,
- b) a fost desemnat un reprezentant legal pentru partea respectivă, fără a afecta capacitatea acesteia, cu excepția cazului în care partea acționează în persoană sau prin reprezentare ori
- c) partea nu este o persoană fizică.

Reprezentarea de către un reprezentant legal este obligatorie în temeiul [Legii CXXX din 2016 privind Codul de procedură civilă \(„CPC”\)](#) în procedurile în instanță. CPC prevede o derogare de la norma de bază a reprezentării legale obligatorii pentru cauzele judecate de tribunalele districtuale în primă instanță și de tribunalele pentru litigii de muncă; în astfel de cazuri, reprezentarea legală nu este obligatorie, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel.

De asemenea, CPC specifică persoanele care pot acționa în calitate de reprezentant legal. Reprezentanții legali ai părților sunt de obicei avocați și firme de avocatură. În cazul în care reprezentarea legală este obligatorie, o persoană care a promovat examenul de admitere în profesia de avocat poate acționa în propria cauză fără reprezentare legală, cu excepția cazului în care legea prevede altfel.

În cazurile în care nu este obligatorie implicarea unui reprezentant legal, cererea introductivă poate fi depusă de către un reprezentant autorizat (de exemplu, un avocat) desemnat de către parte sau de reprezentantul legal al acesteia. Normele referitoare la persoanele care pot și care nu pot acționa în calitate de reprezentant autorizat sunt stabilite în CPC.

7 Pentru introducerea acțiunii, mai exact, cui trebuie să mă adresez: biroului de recepție, biroului grefierului instanței sau în altă parte?

Cererea introductivă trebuie să fie depusă direct la instanța care are competență pentru a audia cauza. CPC permite unei părți care acționează fără reprezentare legală într-o cauză în fața unei instanțe districtuale sau, în cadrul unui litigiu de muncă, în fața unei instanțe administrative și de soluționare a litigiilor de muncă să depună cererea oral, în timpul programului de lucru desemnat, și să o înregistreze, în formularul adecvat, la instanța competentă din locul în care își are reședința, sediul social sau locul de muncă ori la instanța competentă în cauză.

8 În ce limbă pot să-mi formulez cererea? Pot să formulez cererea oral sau trebuie să existe o cerere scrisă? Pot să trimit cererea prin fax sau prin e-mail?

Limba procedurilor judiciare este maghiara. Dacă legea, un act juridic cu caracter obligatoriu al Uniunii Europene sau o convenție internațională nu prevede altfel, cererile adresate instanței trebuie depuse în limba maghiară, iar cererile și deciziile instanței sunt comunicate în limba maghiară. Orice persoană are dreptul să folosească limba sa maternă în cadrul procedurilor judiciare, precum și limba sa regională sau minoritară, în cazul în care acest lucru este prevăzut de convențiile internaționale.

Prin semnarea Cartei Europene a limbilor regionale sau minoritare, Ungaria are obligația de a permite, în ceea ce privește limba croată, germană, română, sârbă, slovacă, slovenă, romani și băiașă:

ca partea care se înfățișează personal în fața instanței să utilizeze limba sa regională sau minoritară, fără a fi nevoie să plătească taxe suplimentare pentru a face acest lucru;

ca documentele și probele să fie prezentate într-o limbă regională sau minoritară, cu ajutorul interpreților și al traducătorilor, dacă este necesar. Instanța desemnează un interpret, un interpret în limbajul prin semne sau un traducător, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a garanta dreptul părții de a folosi limba sau dacă acest lucru este necesar din alt motiv, în conformitate cu dispozițiile CPC privind utilizarea limbii. Cererea trebuie depusă în scris la instanța la care urmează să fie introdusă acțiunea. În cazul în care comunicarea prin mijloace electronice este obligatorie sau se optează pentru aceasta, cererea trebuie depusă electronic, într-un mod definit de lege. Dacă comunicarea se face prin documente pe suport de hârtie, cererea trebuie să fie trimisă prin poștă sau depusă personal (în timpul programului de lucru al biroului de administrare sau, în orice moment în timpul orelor de lucru, prin depunerea acesteia în cutia de colectare situată la intrarea în tribunal); cu toate acestea, o parte care acționează fără reprezentare legală într-o cauză în fața unei instanțe districtuale sau, în cadrul unui litigiu de muncă, în fața unei instanțe administrative și de soluționare a litigiilor de muncă poate să depună cererea oral, în timpul programului de lucru desemnat, și să o înregistreze în formularul standard, la instanța competentă din locul în care își are reședința, sediul social sau locul de muncă ori la instanța competentă în cauză. Cererile nu pot fi transmise prin fax.

Pentru informații cu privire la posibilitatea de transmitere pe cale electronică, a se vedea tema [Prelucrarea automată](#).

9 Există formulare speciale pentru intentarea de acțiuni sau, în caz contrar, cum trebuie să depun cererea de chemare în judecată? Există anumite elemente specifice care trebuie depuse la dosar?

Acțiunea trebuie să fie introdusă printr-o cerere, de exemplu, un memoriu, care conține cererea. Cerințele privind elementele unei cereri și documentele care trebuie anexate la cerere sunt specificate în detaliu în CPC.

O parte care acționează fără reprezentare legală într-o cauză în fața unei instanțe districtuale sau, în cadrul unui litigiu de muncă, în fața unei instanțe administrative și de soluționare a litigiilor de muncă trebuie să depună cererea printr-un formular introdus în acest scop. Solicitarea părții care acționează fără reprezentare legală este astfel sprijinită într-o mare măsură, deoarece informațiile obligatorii care trebuie incluse în cerere apar în formular, iar acesta menționează și documentele care trebuie anexate. Formularele sunt publicate pe [site-ul central al instanțelor](#).

În cazul comunicării prin documente pe suport de hârtie, cererea și anexele la aceasta trebuie să fie prezentate cu un exemplar în plus față de numărul părților implicate în proces. Dacă mai multe părți au un reprezentant comun (împuternicit), acestea vor primi împreună un singur exemplar.

Pentru informații cu privire la depunerea cererilor pe cale electronică, a se vedea tema [Prelucrarea automată](#).

10 Va trebui să plătesc cheltuieli de judecată? Dacă da, când? Va trebui să plătesc un avocat chiar din momentul depunerii cererii?

Este obligatoriu să se plătească cheltuieli de judecată în litigiile în materie civilă. Valoarea cheltuielilor de judecată care trebuie plătite pentru fiecare dintre proceduri este prevăzută în [Legea XCIII din 1990 privind taxele](#). Partea care inițiază procedura trebuie să plătească cheltuielile de judecată la depunerea cererii, cu excepția cazului în care decizia privind plata acestora urmează să fie luată ulterior. În acest din urmă caz, cheltuielile de judecată sunt suportate de persoana care va fi obligată de către instanță la plata acestora.

O instanță sesizată cu o procedură civilă va respinge o cerere fără a emite o solicitare de informații suplimentare dacă solicitantul nu a plătit, cu titlu de cheltuieli de procedură, o sumă proporțională cu valoarea revendicării indicate în cerere sau o taxă forfetară specificată de lege și nu a depus o cerere de asistență juridică, nici nu a apelat la vreun serviciu de asistență juridică prevăzut de lege.

În scopul garantării drepturilor unei părți pe durata procesului, partea respectivă poate beneficia de asistență juridică.

Dacă legea nu prevede altfel, o parte are dreptul la asistență juridică personală (*személyes költségmentesség*) și la o exonerare personală de la plata în avans a costurilor (*személyes költségfelfizetési jog*), la cerere, pe baza venitului și a situației sale financiare; în același timp, pe baza circumstanțelor sale personale, părții i se acordă din oficiu o exonerare personală de la plata cheltuielilor de judecată (*személyes illetékmentesség*). O parte beneficiază de asistență juridică specifică cauzei (*tárgyi költségkedvezmény*) în funcție de obiectul respectivei cauze și se acordă din oficiu o reducere a cheltuielilor de judecată (*mérsékelt illeték*) dacă au loc acțiuni specifice pe parcursul procedurii.

O exonerare de la plata cheltuielilor de judecată fie scutește persoana care are obligația de a plăti cheltuieli de judecată de la plata acestora, fie se aplică în ceea ce privește obiectul cheltuielilor de judecată. În cazul unei exonerări de la plata cheltuielilor de judecată, partea este scutită de la plata în avans a acestora și, dacă legea nu prevede altfel, de la plata oricăror cheltuieli de judecată neachitate. O exonerare de la plata cheltuielilor de judecată nu scutește o parte de la plata costurilor care nu au fost achitate în timpul procedurii de executare. Legea privind taxele specifică care dintre persoanele juridice pot beneficia de exonerarea personală de la plata cheltuielilor de judecată. Printre acestea se numără statul maghiar, municipalitățile, agențiile bugetare și bisericele.

În cazul în care se acordă o scutire datorată obiectului cauzei, ambele părți sunt scutite de la plata cheltuielilor de judecată, indiferent de venitul acestora sau de situația lor financiară. O exonerare datorată obiectului cauzei se acordă, de exemplu, în recursurile împotriva deciziilor cu privire la asistența juridică, în cererile reconvenționale depuse într-o cauză de divorț și în cererile de rectificare, ajustări sau completări ale unor decizii.

Indiferent de venitul sau de situația lor financiară, părțile primesc o exonerare de la plata în avans a cheltuielilor de judecată datorită obiectului cauzei (*tárgyi illetékfelfizetési jog*), de exemplu, în procedurile în materie de protecție a persoanelor în temeiul dreptului civil sau în acțiunile intentate pentru daune cauzate în cursul exercitării autorității publice. Orice persoană căreia i s-a acordat o astfel de exonerare de la plata în avans a cheltuielilor de judecată datorită obiectului cauzei este scutită de la plata în avans a acestor cheltuieli. În acest caz, cheltuielile sunt plătite la finalul procesului de către partea obligată de către instanța de judecată să facă acest lucru.

O parte este exonerată de la plata unei părți din cheltuielile de judecată dacă i se acordă o reducere a acestor cheltuieli. Reducerea cheltuielilor de judecată este o formă de asistență juridică ce diferă în mod fundamental de restul prin faptul că se acordă atunci când au loc anumite acțiuni în timpul procedurii, fără a fi necesară o cerere, și nu se bazează pe circumstanțele personale ale părții sau pe obiectul cauzei.

Beneficiul neachitării în avans a cheltuielilor de judecată poate constitui atât o parte a asistenței juridice, cât și o exonerare de la plata în avans a acestor cheltuieli. Asistența juridică poate fi, de asemenea, acordată anumitor persoane sau având în vedere obiectul cauzei. Tipurile de cauze în care se poate acorda asistență juridică datorită obiectului cauzei și criteriile de acordare a asistenței juridice personale sunt prevăzute de lege. Un exemplu de caz în care se poate acorda o exonerare de la plata cheltuielilor de judecată datorită obiectului cauzei este procedura de tutelă.

O exonerare de la plata în avans a cheltuielilor de judecată poate fi, de asemenea, acordată persoanelor sau având în vedere obiectul cauzei. Părților li se acordă o exonerare de la plata în avans a cheltuielilor de judecată specifică cauzei, de exemplu în proceduri de stabilire a filiației sau în proceduri privind răspunderea părintească.

În conformitate cu [Legea privind activitățile avocaților](#), numirea unui avocat poate fi negociată în mod liber pentru desfășurarea activităților de avocat, cu excepția cazului în care Legea privind activitățile avocaților sau Codul civil prevede altfel; prin urmare, părțile pot negocia în mod liber onorariile avocatului, în limitele prevăzute de Legea privind activitățile avocaților. Asistența juridică include exonerarea de la plata onorariilor avocatului sau de la plata în avans a acestora. Reprezentarea de către un avocat pledant este autorizată de către serviciul de asistență juridică.

11 Pot să solicit asistență judiciară?

În scopul garantării drepturilor unei părți pe durata procesului, partea respectivă poate beneficia de asistență juridică personală sau specifică cauzei. O persoană fizică are dreptul la asistență juridică personală, la cerere, în funcție de venitul și de situația sa financiară, precum și dreptul la asistență juridică

specifică cauzei acordată din oficiu, în funcție de obiectul procedurii. Dacă unei părți i se acordă asistență juridică, partea respectivă este exonerată de la plata în avans a cheltuielilor de judecată și de la plata unui avans pentru orice costuri survenite în timpul procedurii și pentru orice cheltuieli neachitate, cu excepția cazului în care legea prevede altfel, precum și de la plata oricăror costuri avansate de stat și de la plata unei garanții pentru cheltuielile de judecată. Criteriile referitoare la venituri și situația financiară pe care o parte trebuie să le îndeplinească pentru a i se acorda asistență juridică personală sunt prevăzute de lege, ca și cazurile în care se poate acorda asistență juridică datorită obiectului cauzei.

Cetățenii Uniunii Europene și cetățenii din afara UE care locuiesc în mod legal pe teritoriul unui stat membru pot primi asistență juridică personală și o exonerare personală de la plata în avans a costurilor sub rezerva îndeplinirii condițiilor aplicabile cetățenilor maghiari, în timp ce altor cetățeni străini li se pot acorda drepturile menționate mai sus în temeiul tratatelor internaționale.

Asistența juridică include cheltuielile de călătorie pentru a participa la o audiere pentru cetățenii Uniunii Europene și cetățenii din afara UE care locuiesc în mod legal pe teritoriul unui stat membru în cazul în care prezența părții respective la audiere este impusă prin lege.

Dacă legea unui stat străin prevede un nivel mai ridicat de beneficii pentru o parte maghiară în fața unei instanțe străine decât exonerarea de la plata în avans a costurilor specifică cauzei, aceste norme mai avantajoase trebuie să fie aplicate în cursul audierii pentru partea străină implicată în litigiul în fața unei instanțe maghiare.

Vă rugăm să consultați, de asemenea, rubrica [Asistență juridică](#).

12 Din ce moment se consideră că acțiunea mea este introdusă în mod oficial? Voi primi informații din partea autorităților cu privire la introducerea corectă a acțiunii?

În general, o acțiune este considerată introdusă în mod oficial atunci când cererea ajunge la instanța de judecată și este înregistrată la registratura tribunalului. Dacă comunicarea se realizează prin mijloace electronice, în general, cererea trebuie considerată a fi fost depusă atunci când sistemul informatic trimite o confirmare de primire.

Problema cu privire la momentul în care o cerere este considerată oficial ca fiind introdusă este de o importanță deosebită în cazurile în care există un termen de introducere a acțiunii. Astfel de termene diferă atât în ceea ce privește durata pe care o acoperă, cât și în ceea ce privește condițiile pe baza cărora cererile sunt considerate depuse la termen.

În ceea ce privește termenele procedurale, CPC afirmă că consecințele nerespectării unui termen nu se aplică în cazul în care o cerere înaintată instanței de judecată este transmisă prin poștă recomandată cel mai târziu în ultima zi a termenului. Dacă comunicarea în timpul procedurii se realizează prin mijloace electronice, consecințele depășirii unui termen – stabilit în zile, zile lucrătoare, luni sau ani – nu se aplică în cazul în care o cerere adresată instanței este trimisă electronic, în conformitate cu cerințele informatice, cel mai târziu în ultima zi a termenului. Cu toate acestea, dacă legea nu prevede altfel, această regulă nu se aplică la calcularea termenului legal de depunere a cererilor. Cererile sunt considerate depuse la timp în cazul în care ajung la tribunal cel târziu în ultima zi a termenului stabilit pentru depunerea cererilor.

Cererile depuse după termenul limită sunt respinse de instanță. Instanța transmite solicitantului ordinul de respingere a cererii și notifică părătului măsura luată. Solicitantul are posibilitatea de a introduce un recurs special împotriva acestui ordin.

Prin urmare, se recomandă să se consulte un consilier juridic, un avocat sau un birou de consiliere pentru cetățeni, în scopul clarificării cazurilor în care o cerere este considerată ca fiind oficial introdusă în termenul stabilit.

Dacă o parte care acționează fără reprezentare legală într-o cauză în fața unei instanțe districtuale sau, în cadrul unui litigiu de muncă, în fața unei instanțe administrative și de soluționare a litigiilor de muncă poate să depună cererea oral, în timpul programului de lucru desemnat, la instanța competentă din locul în care își are reședința, sediul social sau locul de muncă sau la instanța competentă în cauză, atunci reprezentantul instanței oferă părții instrucțiunile adecvate și o invită să remedieze fără întârziere orice deficiențe. În caz contrar, instanța de judecată nu informează părțile din simplul fapt că au fost demarate procedurile. După ce a primit cererea, instanța examinează dacă aceasta conține toate elementele cerute de lege.

În cazul în care cererea este adecvată pentru deschiderea procedurii, instanța notifică cererea părătului și, în același timp, îi solicită acestuia să își prezinte cererea reconvențională în termen de patruzeci și cinci de zile de la primirea cererii reclamantului. Părătul se înfățișează prin depunerea cererii reconvenționale.

Instanța analizează deschiderea procedurii în urma depunerii unei cereri reconvenționale scrise împotriva cererii într-o manieră definită în temeiul CPC, în funcție de circumstanțele cauzei, apoi încheie etapa de deschidere și stabilește o dată pentru o audiere pe fondul cauzei.

Pentru informații cu privire la posibilitatea de depunere electronică a cererilor și la confirmarea acestora, a se vedea tema [Prelucrarea automată](#).

13 Voi obține informații detaliate referitor la succesiunea evenimentelor ulterioare (cum ar fi intervalul de timp permis pentru înfățișare)?

După depunerea cererii, instanța procedează în maniera descrisă în secțiunea 12. În funcție de circumstanțele cauzei, partea poate primi informații suplimentare cu ocazia depunerii de documente scrise suplimentare, dacă aceasta a fost dispusă de instanță, sau în cadrul audierii de pregătire a procesului și al audierii pe fondul cauzei, pe baza caracteristicilor individuale ale procedurii.

Ultima actualizare: 15/01/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.